

BỘ TƯ PHÁP

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1576/BTP-PLDSKT
V/v ý kiến về việc thương
hợp đồng đối với gói thầu
xây lắp theo quy định tại
Nghị định số 15/2023/NĐ-CP

Hà Nội, ngày 17 tháng 03 năm 2026

Kính gửi: Bộ Xây dựng

Thực hiện nhiệm vụ được giao tại Công văn số 1875/VPCP-CN ngày 04/03/2026 của Văn phòng Chính phủ về việc thương hợp đồng đối với gói thầu xây lắp theo quy định tại Nghị định số 15/2023/NĐ-CP, trên cơ sở hồ sơ, tài liệu được cung cấp, trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ được giao, Bộ Tư pháp xin cung cấp một số ý kiến pháp lý theo yêu cầu tại Công văn số 1875/VPCP-CN¹ trên cơ sở kiến nghị của Bộ Xây dựng² như sau:

1. Về cơ sở pháp lý

1.1. Theo quy định tại khoản 1 Điều 146 Luật Xây dựng số 50/2014/QH13, được sửa đổi, bổ sung bởi Luật số 03/2016/QH14, Luật số 35/2018/QH14, Luật số 40/2019/QH14, Luật số 62/2020/QH14 “*Thương, phạt hợp đồng xây dựng phải được các bên thỏa thuận và ghi trong hợp đồng*”. Theo quy định của Bộ luật Dân sự năm 2015, “*Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, cơ quan nhà nước ở Trung ương, ở địa phương khi tham gia quan hệ dân sự thì bình đẳng với các chủ thể khác và chịu trách nhiệm dân sự theo quy định tại Điều 99 và Điều 100 của Bộ luật này*” (Điều 97), “*từ thời điểm hợp đồng có hiệu lực, các bên phải thực hiện quyền và nghĩa vụ đối với nhau theo cam kết*” (khoản 2 Điều 401). Như vậy, trước hết việc thương hợp đồng được xem xét, thực hiện nếu có thỏa thuận tại hợp đồng, do đó, các bên cần rà soát hợp đồng để thực hiện cam kết.

1.2. Việc thương hợp đồng đối với gói thầu xây lắp thuộc các dự án giao thông trong Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội³ được thực hiện theo quy định, đáp ứng các điều kiện, nguyên tắc quy định tại Nghị định số

¹ Mục 1 Công văn số 1875/VPCP-CN truyền đạt ý kiến của Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà giao các Bộ: Tài chính, Tư pháp nghiên cứu, có ý kiến về báo cáo, đề nghị của Bộ Xây dựng tại Công văn số 1338/BXD-KTQLXD ngày 29/01/2026, trong đó làm rõ cơ sở pháp lý, thẩm quyền, trình tự thủ tục, các nội dung khác có liên quan và đề xuất giải pháp phù hợp gửi Bộ Xây dựng.

² Tại Công văn số 1338/BXD-KTQLXD (gửi kèm Công văn số 1875/VPCP-CN), Bộ Xây dựng nêu ý kiến:

(1) Việc xem xét thương là vượt thẩm quyền của Bộ Xây dựng do các quy định trong Nghị định số 15/2023/NĐ-CP ngày 25/4/2023 của Chính phủ quy định về thí điểm thương hợp đồng đối với gói thầu xây lắp thuộc các dự án giao thông trong Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội chưa rõ, chưa có sự thống nhất (điểm c mục 2);

(2) Đề nghị giao Bộ Tài chính (trước đây là Bộ Kế hoạch và Đầu tư) với cơ quan tham mưu cho Chính phủ ban hành Nghị định số 15/2023/NĐ-CP chủ trì báo cáo Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ xem xét, đề xuất giải pháp tháo gỡ kiến nghị tại điểm c mục 2 văn bản này (mục 3).

³ Danh sách các dự án được thể hiện tại Phụ lục ban hành kèm theo Nghị định số 15/2023/NĐ-CP.

15/2023/NĐ-CP ngày 25/4/2023 của Chính phủ quy định về thí điểm thưởng hợp đồng đối với gói thầu⁴ xây lắp thuộc các dự án giao thông trong Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội. Theo đó, Nghị định số 15/2023/NĐ-CP quy định nguyên tắc thưởng là “*công trình, hạng mục công trình phải được thực hiện theo đúng hợp đồng (về số lượng, khối lượng, chất lượng), đáp ứng quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật và phải được nghiệm thu, bàn giao theo quy định của pháp luật về xây dựng*”, “*việc thưởng hợp đồng được áp dụng cho từng gói thầu cụ thể, số tiền thưởng không vượt nguồn tiền thưởng quy định tại Điều 4 Nghị định này*” (khoản 1 và 3 Điều 3); phương pháp tính số tiền thưởng, việc tính số tiền thưởng căn cứ vào số tiền dư sau đấu thầu, tỷ lệ thời gian rút ngắn thời gian thực hiện hợp đồng (Điều 5)⁵.

2. Về thẩm quyền

2.1. Về thẩm quyền hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ

Theo quy định, Bộ Xây dựng có thẩm quyền hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ về hợp đồng xây dựng nói chung, về nội dung thường hợp đồng nói riêng. Cụ thể: (1) Điểm a khoản 2 Điều 6 Nghị định số 80/2025/NĐ-CP ngày 01/4/2025 của Chính phủ về tổ chức thi hành văn bản quy phạm pháp luật quy định Bộ, cơ quan ngang bộ hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ thi hành văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến ngành, lĩnh vực thuộc chức năng quản lý nhà nước của mình cho tổ chức thuộc bộ, cơ quan ngang bộ, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh và cơ quan chuyên môn, tổ chức hành chính khác thuộc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh; (2) Điểm e khoản 6 Điều 2 Nghị định số 33/2025/NĐ-CP ngày 25/02/2025 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Xây dựng quy định Bộ Xây dựng có nhiệm vụ, quyền hạn hướng dẫn, kiểm tra việc thực hiện các quy định của pháp luật về hợp đồng trong hoạt động xây dựng, hợp đồng dự án đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP) theo quy định của pháp luật; (3) Bộ Xây dựng cũng là cơ quan chủ trì xây dựng Nghị định số 37/2015/NĐ-CP 22/4/2015 của Chính phủ quy định chi tiết về hợp đồng xây dựng, Nghị định số 50/2021/NĐ-CP ngày 01/4/2021 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 37/2015/NĐ-CP, Nghị định số 15/2023/NĐ-CP ngày 25/4/2023 của Chính phủ quy định về thí điểm thưởng hợp đồng đối với gói thầu xây lắp thuộc các dự án giao thông trong Chương

⁴ Theo quy định tại khoản 15 Điều 3 Luật Đấu thầu năm 2023 “*Gói thầu là một phần hoặc toàn bộ dự án, dự toán mua sắm, có thể gồm những nội dung mua sắm giống nhau thuộc nhiều dự án hoặc là khối lượng mua sắm một lần, khối lượng mua sắm cho một thời kỳ đối với dự toán mua sắm, mua sắm tập trung*”.

⁵ Qua rà soát, Bộ Tư pháp cho rằng, về cơ sở pháp lý, các quy định tại khoản 1 Điều 3, khoản 3 Điều 3 và Điều 5 Nghị định số 15/2023/NĐ-CP là không mâu thuẫn với nhau như ý kiến của Bộ Xây dựng.

trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội là văn bản quy định những nội dung còn thiếu của Nghị định số 37/2015/NĐ-CP⁶.

Trường hợp Bộ Xây dựng chưa chắc chắn về nội dung các quy định tại khoản 1 Điều 3, khoản 3 Điều 3 và Điều 5 Nghị định số 15/2023/NĐ-CP, đề nghị Bộ Xây dựng trao đổi, làm việc với Bộ Tài chính (trước đây là Bộ Kế hoạch và Đầu tư) với tư cách là cơ quan tham mưu cho Chính phủ ban hành Nghị định số 15/2023/NĐ-CP để thống nhất về cách hiểu đối với các quy định của Nghị định này. Trên cơ sở đó, Bộ Xây dựng đưa ra hướng dẫn chuyên môn, nghiệp vụ cho phù hợp, trong đó có nội dung hướng dẫn về hạng mục công trình, gói thầu trong lĩnh vực xây dựng, giao thông.

2.2. Về thẩm quyền thương hợp đồng

Theo quy định tại Điều 6 Nghị định số 15/2023/NĐ-CP, “*người quyết định đầu tư quyết định việc áp dụng quy định về thương hợp đồng khi phê duyệt kế hoạch lựa chọn nhà thầu*”; “*chủ đầu tư quyết định cụ thể về việc thương hợp đồng, thực hiện việc thanh toán tiền thương hợp đồng, điều chỉnh hoặc thu hồi tiền thưởng*”⁷.

3. Về trình tự, thủ tục

Trình tự, hồ sơ đề nghị xét thương hợp đồng thực hiện theo quy định tại Điều 7, Điều 8 Nghị định số 15/2023/NĐ-CP.

Trên đây là ý kiến của Bộ Tư pháp về việc thương hợp đồng đối với gói thầu xây lắp theo quy định tại Nghị định số 15/2013/NĐ-CP, xin gửi Bộ Xây dựng để tham khảo./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ (để phối hợp);
- Bộ trưởng (để b/c);
- TT. Nguyễn Thanh Tú (để b/c);
- PCT. Lê Thị Hoàng Thanh (để biết);
- Lưu: VT, PLDSKT (PLKTN, KT).

TL. BỘ TRƯỞNG
CỤC TRƯỞNG CỤC PHÁP LUẬT DÂN SỰ - KINH TẾ

Nguyễn Hồng Hải

⁶ Theo thông tin thể hiện tại Mục I.2 Tờ trình số 9472/TTr-BKHĐT ngày 27/12/2022 của Bộ Kế hoạch và Đầu tư về việc ban hành Nghị định quy định chế độ thương hợp đồng đối với gói thầu xây lắp thuộc các dự án giao thông trong Chương trình phục hồi và phát triển kinh tế - xã hội về cơ sở pháp lý, Bộ Kế hoạch và Đầu tư (nay là Bộ Tài chính) đã nêu các quy định của Luật Xây dựng và Nghị định số 37/2015/NĐ-CP “*chưa quy định rõ về nguyên tắc, trình tự, thủ tục, nguồn tiền thưởng hợp đồng. Đồng thời, Nghị định số 10/2021/NĐ-CP ngày 09/02/2021 của Chính phủ về quản lý chi phí đầu tư xây dựng không quy định chi phí thưởng hợp đồng được tính trong tổng mức đầu tư xây dựng của các dự án sử dụng vốn đầu tư công. Do vậy, cần có quy định chi tiết để chủ đầu tư có cơ sở áp dụng trong thực tế*”.

⁷ Trong các việc vướng mắc được nêu tại hồ sơ gửi kèm Công văn số 1875/VPCP-CN, Bộ trưởng Bộ Giao thông vận tải là người quyết định đầu tư, Ban Quản lý dự án số 7 thuộc Bộ Giao thông vận tải (nay là Bộ Xây dựng) là chủ đầu tư dự án thành phần đường cao tốc Vân Phong – Nha Trang.